

keppi ja porkkana

Valtiosektorin jäsentiedote 4/2017

TÄSSÄ NUMEROSSA

- Kohti uutta sopimuskautta
- Neuvottelut käynnistyneet julkisella sektorilla
- Järjestövalmius on tärkeä osa neuvotteluihin valmistautumista
- Valtiolla viranhakijoiden oikeusturva vihdoin paranemassa
- Positiivinen palaute kannustaa edunvalvontatyössä

PÄÄKIRJOITUS

Kohti uutta sopimuskautta

Vuosi 2017 alkoi valtiosektorin kannalta raskaissa tunnelmissa: Edellisenä vuonna tehty Kilpailukyky-sopimus eli Kiky ei ollut valtiosektorilla työskenteleville helppoa nieltävää. Vientiryitysten ja Suomen kilpailukyyn turvaamiseksi kaikille tulleen 24 tunnin työajan pidennyksen lisäksi julkiselta sektorilta päädyttiin leikkaamaan lomarahoja. Virastojen fuusiot ja palkkausjärjestelmien uudistamiset toivat lisämaustetta alkavaan vuoteen ja kun vielä sote-uudistushankekin oli muuttunut valtiotakin koskevaksi maakuntauudistukseksi, olimme valtiosektorilla suurimpien muutosten edessä vuosikausiin. Nyt työntäyteinen vuosi 2017 on päättymässä työmarkkinaneuvottelujen merkeissä.

Marraskuun lopulla valtion palkansaajapuolen neuvottelijajärjestöt JUKO, Pardia ja JHL sanoivat irti virka- ja työehtosopimukset päättymään tammikuun lopussa 2018. Neuvottelut uudesta sopimuksesta ovat käynnistyneet, mutta neuvotteluosapuolet ovat vasta käyneet alustavia keskusteluja tavoitteiden osalta.

Asetelmat tälle virka- ja työehtosopimusneuvottelukierrokselle tuntuvat erittäin haastavilta. Viime vuosien keskittetyt ratkaisut ovat olleet niukkoja eivätkä ne ole tuoneet merkityksellisiä palkankorotuksia. Kiky-sopimus oli jo reippaasti miinusmerkinen erityisesti julkisella sektorilla työskenteleville. Syksyn aikana yksityissektorin ventialoilla on

saavutettu neuvottelutuloksia uusiksi työehtosopimuksiksi ja niissä kahden vuoden palkankorotukset ovat yhteensä luokkaa 3,2-3,5 prosenttia. Meidän lähtökohtamme on, ettei valtiosektorin viranhaltijoita ja työntekijöitä voida laittaa toistamiseen maksajiksi edistämään Suomen kilpailukykyä, joka on jo hyvällä mallilla. Tavoitteenamme tuleekin olla tällä kierroksella reilut prosentuaaliset palkankorotukset kaikille valtiosektorin työntekijöille.

Työnantajanpuolen puheessa välittyi kuitenkin tällä hetkellä kilpailukyky-jargoni ja palkkamaltilti. Neuvotteluiden alussa olemme siis todella kaukana toisistamme. Neuvottelu- tahti kiihtyy tammikuun aikana ja neuvottelutulos tulisi olla saavutettuna tammikuun 2018 loppuun mennessä.

Maailmaa ei siis saatu valmiiksi vielä vuonna 2017, eli edunvalvontatyömme jatkuu ja sitä tarvitaan. Haluan kiittää Valtiosektorin edunvalvontatyöhön osallistuneita jukolaisia kaikesta aherruksesta tänä työntäyteisenä vuotena ja samalla toivottaa kaikille rauhallista joulun aikaa.

Jore Tilander

Jukon valtion neuvottelukunnan puheenjohtaja

Neuvottelut käynnistyneet julkisella sektorilla

Julkisen sektorin palkansaajajärjestöt ovat nyt irtisanoneet kaikki julkisalan työ- ja virkaehtosopimukset sekä yliopistojen ja yksityisen opetusalan sopimukset.

Sopimukset päättyvät 31.1.2018, jolloin myös lakkaa työrauhavelvollisuus. Neuvottelujärjestömme JUKO on kartoittanut ja nostanut syksyn aikana järjestövalmiuttaan siltä varalta, että hyväksyttävää neuvottelutulosta ei saavuteta ilman painostustoimia.

Pääsopijajärjestöt ovat valmistelleet yhteisiä tavoitteita eri sopimusaloilla tarkastelemalla palkankorotusten tasoa ja muotoa, sopimuskauden pituutta ja tekstikysymyksiä. Valmistelussa on otettu huomioon muiden alojen ratkaisut, jotka näyttävät asettuneen 3,2–3,5 prosentin korotuksiin kahdelle vuodelle. Vientiteollisuuden ratkaisut lisäävät paikallisen sopimisen mahdollisuuksia korotusten kohdentamisessa. Ratkaisuihin ei sisälly kustannusvaikutteisia työehtomuutoksia.

JUKO tavoittelee julkiselle sektorille vähintään saman tasoisia korotuksia kuin muillakin aloilla

Vientiteollisuuden 2+1-vuotiset ratkaisut sekä 1.1.2020 astettaisiin voimaan tuleva sote- ja maakuntauudistus otetaan huomioon, kun sovitaan sopimuskauden pituudesta. Samalla JUKO pitää kiinni eri alojensa yhteneväisistä sopimuskausista. Tämän vuoksi sopimuskauden kestoä tavoite on vielä jossain määrin auki.

Korotusten suuruudesta ei ole vielä tarkkoja tavoitteita. On kuitenkin selvää, että tavoitteisiin vaikuttavat muiden alojen ratkaisut sekä julkisen sektorin haasteelliset lähtökohdat, kuten palkkojen jälkeensä jääneisyys, lomarahaleikkaukset sekä julkisen talouden yksityistä hitaammin näkyvä positiivinen kehitys.

JUKOn tavoitteissa korostuu yleiskorotuspainotteisuus ja korotusprofiilissa prosentuaalisuus. Paikalliset erät vaatisivat keskustasolta tulevaa ohjeistusta, jolla varmistetaan niiden kohdentuminen jukolaisiin ryhmiin. Ne edellyttäisivät myös prosentuaalista yleiskorotusperälahtaa.

Valtion neuvottelut tunnusteluvaiheessa

JUKO:n valtiosektorista vastaava neuvottelupäällikkö Markku Nieminen kertoo, että Valtion työmarkkinalahtos ja palkansaajien pääsopijajärjestöt aloittivat neuvottelut valtion uudesta virka- ja työehtosopimuksesta maanantaina 20. marraskuuta. Palkansaajia neuvotteluissa edustavat Julkisalojen koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ja Palkansaajajärjestö Pardia. Palkansaajien pääsopijajärjestöt ovat valmistelleet neuvotte-

Markku Nieminen

luihin yhteisiä tavoitteita, jotka liittyvät palkankorotuksiin, sopimusteksteihin ja laatuäavoitteisiin.

Markku Niemisen mukaan merkittäviä teemoja neuvotteluissa palkankorotusten ohella ovat esimerkiksi työhyvinvointiin, työaikaan, matkustamiseen ja henkilöstön edustajien asemaan kuuluvat asiat. Myös jatkuvien organisaatiomuutosten ja tulollaan olevan sote- ja maakuntauudistuksen vuoksi, henkilöstön muutosturva on esillä.

Varsinaisesti neuvotteluja tullaan käymään heti vuoden vaihteen jälkeen ja molempien osapuolten toiveena ja tavoitteena on se, että osapuolia tyydyttävä ratkaisu saataisiin aikaiseksi jo ennen nykyisen sopimuksen päättymistä 31.1.2018. Neuvotteluiden tilanteesta löytyy ajankohtaista tietoa JUKO:n sivuilta www.juko.fi. ■

Arja Varis

Edunvalvontapäällikkö, Loimu

Järjestövalmius on tärkeä osa neuvotteluihin valmistautumista

– Työtaistelutoimi tulee kyseeseen, mikäli tavoitteemme eivät muuten etene neuvotteluissa, kirjoittaa JUKOn järjestöpäällikkö Jarmo Niskanen.

S seuraava neuvottelukierros käydään liittokierroksena ja JUKO on tarkentanut neuvotteluihin liittyviä tavoitteitaan neuvottelukunnissaan ja hallituksessaan koko tämän vuoden ajan. Valmistautuminen tiivistyy neuvottelukierroksen varsinaisen käynnistymisen lähestyessä.

Tällä kertaa neuvotteluasetelmaa vaikeuttaa julkiselle sektorille tehty lisäleikkaukset verrattuna yksityiseen sektoriin. Talouslukujen näyttäessä selkeää kasvua on vaikeaa nähdä, etteikö julkisella sektorilla myös tule tehdä ratkaisuja, jotka korjaavat palkkauksen ja muiden työehtojen epäkohtia. On muistettava, että julkisen sektorin työntekijöiden ostovoiman koheneminen parantaa osaltaan myös maan taloutta.

Entä jos neuvottelut eivät etene?

Neuvotteluihin liittyy oleellisesti valmius ja kyky toteuttaa järjestöllisiä toimia, mikäli tärkeisiin tavoitteisiin pääsy on uhattuna. Järjestölliset toimet tarkoittavat työtaistelutoimenpiteitä, joita ovat mm. eri tyyppiset lakot, työnseisaukset, ulosmarssit ja mielenilmaukset. Mikäli neuvottelut eivät yrityksistä huolimatta etene toivottuun suuntaan, on pakko arvioida järjestöllisten toimien käyttämisestä neuvottelujen tukena.

JUKOlla on pysyvät selkeät prosessit työtaistelutoimenpiteiden toteuttamiseen ja ohjeistusta päivitetään ja ajanmukaistetaan säännöllisin väliajoin. Esimerkiksi vuoden 2015 syyskuun ns. pakkolakeja vastustaneen poliittisen #STOP-mielenilmauksen jälkeen JUKO tarkensi ohjeitaan vastaavien tapahtumien varalta.

Tulevan neuvottelukierroksen osalta järjestöllisiin toimiin on hyvin aikaa varautua ja niitä ennätetään myös harjoitella. Kyseessä ovat kiistämättömästi lain ja sopimusten mukaiset toimet. Kun lakkovaroitusaikoja ja -käytäntöjä noudatetaan, JUKOn jäsenjärjestöjen jäsenillä on oikeus ja velvollisuus puolustaa yhteistä etuaan työtaistelulla, mikäli neuvottelutilanne siihen pakottaa.

– Jäsenellä on oikeus ja mielestäni myös velvollisuus osallistua lailliseen työtaisteluun, korostaa Jarmo Niskanen.

JUKOn organisaatossa JUKOn hallitus päättää ylimpänä työtaistelusta. Jokaisen JUKOn sektorin (kunta, valtio, yliopisto ja kirkko) neuvottelukunnat tekevät oman sektorinsa osalta arviot työtaistelutoimenpiteistä. JUKOlla on myös kuluvana vuonna perustettu maakunnan neuvottelukunta, mutta koska maakuntia ei ole vielä perustettu, ei myöskään järjestöllisiä toimia ole neuvottelujen pohjaksi valmisteltavissa.

Valtiosectorilla on tehostettu lakkovalmiutta

Valtiosectorilla järjestövalmiutta koordinoidaan Valtion neuvottelukunnan alaisuudessa toimivan lakkotoimikunnan toimesta ja neuvottelukuntakin käsittelee järjestövalmiusasioita säännöllisesti. Neuvottelukierroksen käynnistyttyä toiminta aktivoituu entisestään. Virastokohtaisille lakkopäälliköille on järjestetty koulutuskierron ja sen jälkeen JUKO järjesti kaikkien sektoreiden järjestövalmiuden koordinaatiotilaisuuden 20.11.

JUKOlla on hyvin vankka ja toimiva valmius järjestöllisiin toimiin. Lähtökohta on, ettei toimia tarvitsisi käyttää, mutta jos meidät siihen pakotetaan, niin meillä on siihen valmius. ■

Teksti:

Jarmo Niskanen

järjestöpäällikkö

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry

Valtiolla viranhakijoiden oikeusturva vihdoin paranemassa

Valtion virkaan on valittava ansioitunein hakija ja valinta on perusteltava. Nimityspäätöksessä yleensä kuvataan lyhyesti se, millä perusteilla virkaan valittu on ansioitunein.

Viran täyttäminen lähtee hakijoiden ansiovertailusta ja sitten kokonaisarvioinnin perusteella hakuilmoituksen kelpoisuusvaatimukset parhaiten täyttävä eli ansioitunein hakija tulee valita virkaan. Koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi on siis otettava huomioon myös hakijan viran hoidon kannalta merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet.

Yksityiskohtainen ansiovertailu voidaan useiden hakijoiden joukosta rajata sellaisiin hakijoihin, joita pidetään varteenotettavimpina. Viranhakumenettelyn luonteeseen kuuluu myös se, että vain osa hakijoista kutsutaan haastatelluun ja mahdolliseen soveltuvuustestiin. Huolellisesti ja tasapuolisesti tehty hakijoiden ansiovertailu on olennainen osa virkavalintapäätöksen perustelua. Toinen osa on hakijoiden henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointi, mutta tältä osin perustelut jäävät usein melko yleiselle tasolle.

Ansiovertailun ja henkilökohtaisten ominaisuuksien perusteella muodostuu ns. kokonaisarviointi viran täytön pohjaksi. Viran täyttävällä viranomaisella on kuitenkin laaja harkintavaltaa painottaa yhtä kelpoisuusvaatimuksiin sisältyvistä vaatimuksista ja ”ohittaa” jokin muu vaatimus haastattelun ja ansiovertailuun perustuvan kokonaisarvion nojalla.

Virantäytöstä voi ensi vuonna valittaa

Voimassaolevan valtion virkamieslain mukaan virkaan tai virkasuhteeseen nimittämisestä ei siis saa valittaa. Tämä on koettu erittäin epäoikeudenmukaiseksi ja liittojen toimesta on jo pitkään vaadittu, että valtionhallinnon nimityspäätöseen tyytymätön viranhakija voisi valittaa nimityspäätöksensä hallinto-oikeuteen.

Hallitus on valmistellut esityksen valtion virkamieslain muuttamiseksi siten, että valituskielto virkaan ja virkasuhteeseen nimittämistä koskevasta päätöksestä poistetaan. Sen seurauksena esitetään valtion virkamieslakia ja eräitä erillislakeja muutettaviksi niin, että nimityspäätöksistä saa pääsääntöisesti valittaa. Uudistusten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2018 alussa.

Nimityspäätöksistä ei voisi kuitenkaan valittaa, jos virkaannimittämispäätös koskee nimittämistä enintään kahden vuoden määräajaksi tai jos virka täytetään ilman avointa hakumenettelyä. Niin ikään oikeutta valittaa jatkossakaan ei ole, jos nimittämistoimivalta kuuluu tasavallan presidentille tai valtioneuvoston yleisistunnolle tai jos kyse on sotilasvirkoihin nimittämisestä.

Vaikka kaikista valtion virkavalintapäätöksistä ei voi jatkossakaan valittaa, on virkaa hakeneilla oikeus pyytää nähtäväkseen hakijoista tehty ansiovertailu. Mikäli on epäilystä siitä, onko valintaa tehdessä toimittu oikein, voi valinnasta tehdä kantelun oikeuskanslerille. Tämä voi ylimpänä laillisuusvalvojana puuttua viranomaisen harkintavallan käyttöön silloin, jos viranomaisella on ylittänyt sille kuuluvan harkintavaltansa. Oikeuskansleri ei kuitenkaan voi kumota nimityspäätöstä, tehdä ansiovertailua viranhakijoiden kes-

ken uudelleen, eikä varsinkaan ottaa kantaa siihen, kuka hakijoista olisi tehtävään henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sopivin. Seurauksena saattaa olla lähinnä nuhteita nimittävälle viranomaiselle. ■

Arja Varis

Edunvalvontapäällikkö, Loimu

Pieniä muutoksia kilometrikorvauksiin ja päivärahoihin 2018

Kilometrikorvaus oman auton käytöstä on 5000 ensimmäiseltä kilometriltä 42 senttiä kilometriltä ja seuraavilta kilometreiltä 38 senttiä kilometriltä.

Kokopäiväraha on 42 euroa ja osapäiväraha 19 euroa jokaiselta päivärahaan oikeuttavalta matkavuorokaudelta.

Positiivinen palaute kannustaa edunvalvontatyössä

Markku Lämsä kokee onnistuneensa luottamusmiehenä, kun neuvottelut johtavat myönteiseen päätökseen ja epäkohdat työyhteisössä saadaan korjattua. Nyt häntä työllistää Business Finland -hanke, joka yhdistää Tekesin ja Finpron.

Kun Markku Lämsältä kysyy, mikä häntä innostaa toimimaan luottamusmiehenä, vastauksesta huokuu tekemisen meininki.

– Haluan hoitaa yhteisiä asioita ja vaikuttaa asioiden kulkuun niin, että henkilöstö hyötyy. Voin keskustella työnantajan kanssa niistäkin asioista, joista ihmiset eivät uskalla tai halua puhua esimiehilleen, hän sanoo.

Lämsä työskentelee Innovaatorahoituskeskus Tekesin päätoimipisteessä. Se sijaitsee Team Finland -talossa Ruoholahdessa, jossa Tekes jakaa monitoimityötilat Finpron, Finnveran ja Teollisuussijoituksen kanssa. Tekesissä on kolme henkilöstöjärjestöä, joista Tekes TEK ry on jäsenmäärältään suurin. Tekniikan akateemiset TEKin paikallisyhdistyksen jäsenenä on noin 90 asiantuntijaa. Lämsä on yhdistyksen puheenjohtaja ja JUKOLAisten luottamusmies toista nelivuotiskautta. Hän on mukana myös TEKin valiokuntatyöskentelyssä.

Lämsä toteaa, että ristiriitatilanteessa ei kannata jäädä yksin. Myöskään luottamusmiehen ei tarvitse jäädä yksin.

– Ammattiliittoon kuulumisesta on työntekijälle monia etuja. Luottamusmiehille liitot tarjoavat arvokasta apua käytännön ongelmatilanteiden ratkaisemiseksi, hän sanoo.

Lämsä haluaa löytää yhteisiä ratkaisuja, jotka eri osapuolet voivat hyväksyä. Tiukkojen neuvottelujen sijaan valtaosa yhteistoiminnasta on Lämsän mukaan kuitenkin työyhteisön toiminnan parantamista ja työhyvinvoinnin edistämistä.

– Yhteistoiminnan tulokset ja positiivinen palaute kannustavat jatkamaan edunvalvontatyötä.

Markku Lämsä

Sparrailua Tekesissä

Lämsän työnantaja Tekes on Suomen valtion virasto, joka kanavoi julkista tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoitusta elinkeinoelämän uudistumista nopeuttaviin, riskipitoisiin hankkeisiin. Rahoitus on avustusta tai lainaa. Sitä voivat hakea yritykset, tutkimusorganisaatiot ja julkisten palvelujen tuottajat. Tärkeä kohderyhmä on kansainvälistymisestä kasvua hakevat pienet ja keskisuuret innovatiiviset yritykset.

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa Tekesin ohjauksesta. Tekesin rahoituksen myöntövaltuutus on noin 500 miljoonaa euroa ja sen tehtävissä Suomessa ja ulkomailla työskentelee noin 400 henkeä, joista 90 alueverkostossa. Tekes on organisoitunut yritysten koon perusteella. Lämsän yksikön asiakkaita ovat suuret ja keskisuuret yritykset sekä tutkimusorganisaatiot.

– Sparraan asiakasyritysten ja asiakasryhmien innovaatio-toimintaa. Koska olen kemian tohtori, useat asiakkuudet ja hankkeet liittyvät kemiaan, materiaaleihin, biotalouteen ja cleantech-ratkaisuihin, Lämsä kertoo työstään.

Hän seuraa asiakkaidensa t&k&i-toimintaa ja innovaatiopolitiikan toteuttamista Tekesin strategian mukaisesti. Iso osa työstä on yritysten ja tutkimushankkeiden rahoituspäätösten valmistelua esittelijänä, rahoitettujen hankkeiden seuranta ja asiantuntijatukea asiakkaille.

– Alustat ja ekosysteemit ovat yhä tärkeämpiä uusien innovaatioiden kannalta. Siksi tuemme yhä enemmän laajoja yhteishankkeita. Ekosysteemeissä useat toimijat toteuttavat omia ja yhteisiä tutkimus- ja kehityshankkeita sekä edistävät uusia liiketoimintaympäristöjä.

►► Business Finlandin tuomat muutokset huolettavat henkilöstöä

Valtioneuvosto linjasi maaliskuussa, että Tekes ja Finpro yhdistetään vuoden 2018 alusta alkaen. Uusi Business Finland kokoaa yhteen kaikki innovaatorahoitukseen, vientiin, investointeihin sekä matkailun edistämiseen liittyvät palvelut. Business Finlandilla olisi palveluksessaan noin 600 henkilöä, lähes 40 toimipistettä ulkomailla sekä toimipisteet 18 maakunnassa Suomessa.

Lakiesitys uudesta Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä, valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä on parhaillaan valiokuntakäsittelyssä eduskunnassa.

– Uudistus tuo mukanaan epävarmuutta ja tulevat muutokset huolettavat henkilöstöä, Lämsä sanoo.

Hän kertoo, että viraston henkilöstöä siirretään yhtiön palvelukseen liikkeenluovutuksella. Koska tulevan Inno-

vaatorahoituskeskuksen ja yhtiön (nykyinen Finpro) palvelusuhdeiden ehdot poikkeavat toisistaan, edunvalvonnan tehtävänä on huolehtia henkilöstön työehtojen kuten palkkauksen, työajan, lomien ja eläkkeiden säilymisestä liikkeenluovutuksessa ja myös sen jälkeen.

– Luottamusmiehenä vaikutan Tekesin omassa sekä Tekesin ja Finpron yhteisessä yhteistoimintatyöryhmässä. Tavoitteemme on onnistunut uudistuminen. Henkilöstön tukena on lisäksi JUKOlainen taustaryhmä.

Myös JUKOlaisen luottamusmiesverkoston kokemuksia ja tukea on tarvittu.

– Toivon, ettei työnantaja käytä muutosta hyväkseen ja sanele heikennyksiä työehtoihin. Kattava ja oikeudenmukainen työehtosopimus win-win periaatteella on Business Finlandin onnistumisen tärkeä edellytys. ■

Teksti:

Markku Lämsä ja Katariina Rönqvist

Toivotamme lukijoille
rauhallista joulun aikaa ja hyvää alkavaa vuotta!

Tiedotetta julkaisevat:

Agronomiliitto

Outi Parikka, neuvottelupäällikkö
puh. (09) 2511 1642, 040 901 1642
outi.parikka@agronomiliitto.fi
www.agronomiliitto.fi

Akavan Erityisalat

Kari Eskola, työmarkkinalakimies
puh. 0201 235 367
kari.eskola@akavanerityisalat.fi
www.akavanerityisalat.fi

DIFF – Ingenjörerna i Finland rf

Emilia Juslin, ombudsman
tfn 040 865 1098
emilia.juslin@diff.fi
www.diff.fi

Toimitus:

Arja Varis,
Luonnon-, ympäristö- ja metsätieteilijöidenliitto Loimu
arja.varis@loimu.fi, puh. 0400 488516
Osoitelähde: jäsenliitot

Insinööriliitto IL

Juha Särkkä, julkisen sektorin asiamies
puh. 0201 801 843
juha.sarkka@iltry.fi
www.iltry.fi

Luonnon-, ympäristö- ja metsätieteilijöidenliitto Loimu

Arja Varis, edunvalvontapäällikkö
puh. 0400 488516
arja.varis@loimu.fi
www.loimu.fi

Suomen Ekonomit

Ted Apter, asiamies
puh. 0400 602 439
ted.apter@ekonomit.fi
www.ekonomit.fi

Suomen Farmasialiitto

Iivari Järvinen, vastaava lakimies
puh. 029 7010 1091
iivari.jarvinen@farmasialiitto.fi

Suomen Lakimiesliitto

Kirsi Venäläinen, VT, neuvottelupäällikkö
puh. 050 587 3528
kirsi.venalainen@lakimiesliitto.fi
lakimiesliitto.fi

Suomen Psykologiliitto

Annamari Jokinen, pääsihteeri
puh. 040 865 6630
annamari.jokinen@psyli.fi
www.psyli.fi

Tekniikan akateemiset TEK

Pia Hiltunen, asiamies
puh. (09) 2291 2223
pia.hiltunen@tek.fi
www.tek.fi

Tradenomiliitto TRAL

Elin Blomqvist-Valtonen, asiamies
puh. 040 775 3040
elin.blomqvist-valtonen@tral.fi
www.tral.fi

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry

Petri Toiviainen, neuvottelupäällikkö
puh. 010 231 0354
petri.toiviainen@yhteiskunta-ala.fi
www.yhteiskunta-ala.fi